

Регионална развојна агенција Златибор

Као резултат идентификованих потреба општина Златиборске области, са циљем да се успостави институција која ће дугорочно бити носилац социо-економског развоја ове територије, 22. фебруара 2008. године настала је Регионална развојна агенција Златибор (www.rrazlatibor.co.rs), трансформацијом Регионалног центра за развој малих и средњих предузећа „Златибор“.

Регионална привредна комора Ужице, Опште удружење предузетника града Ужица, Војвођанска банка а.д. Нови Сад, Alpha Bank а.д. Београд, град Ужице, општине: Ариље, Бајина Башта, Косјерић, Нова Варош, Пожега, Прибој, Пријепоље и Чајетина оснивачи су институције јавно-приватног партнерства која својим радом покрива територију 30, укупне површине 6.141 km², на којој живи 313.396 становника (по попису из 2002. године).

Наша улога, мисија и циљеви

Свој рад усмеравамо ка подстицању процеса регионалног развоја у сврху смањења економских и социјалних разлика, како унутар саме Златиборске области, тако и у односу на друге регионе у Србији и стварању окружења повољног за живот, рад и пословање. Наша мисија је управо у складу са тим стремљењима - допринос одрживом социо-економском развоју и стабилности Златиборске области, подстицањем конкурентних заједница погодних за живот, рад и пословање, применом стратешког планирања, промоцијом погодног пословног окружења, маркетингом територије и реализацијом развојних иницијатива заједнице.

Своју улогу испуњавамо кроз пружање подршке јавном сектору у процесима стратешког планирања, кроз подизање капацитета људских ресурса и привлачење инвестиција, као и подршком МСПП сектору, програмима подизања конкурентности и иновативности, подстицањем кластерског удруживања, менторингом и организовањем обука за почетнике у бизнису.

Даљи рад усмерићемо на: заговарање интереса и промоцију Златиборске области, јачање партнерских односа са свим релевантним актерима у процесима развоја на националном, регионалном и локалном нивоу, интензивирање сарадње са јавним и пословним сектором, као и на пружање подршке цивилном сектору, а све у циљу подизања апсорпционих капацитета територије коју покривамо.

Ми смо отворена и креативна организација, заснована на знању, која континуирано охрабрује чланове свог тима да преузимају одговорност, препознају неуспех и уче из њега. Оваквим приступом тежимо да учврстимо своју позицију регионалне институције која се бави имплементацијом политика регионалног развоја и приближавању ЕУ и која уз сарадњу и координацију јавног, приватног и цивилног сектора тежи унапређењу степена развоја Златиборске области у целини.

Ми и Прибој у претходних 8 година

- Партнерски смо учествовали у реализацији различитих пројеката:

- Представници РРА Златибор су током 2010. године били укључени у припрему и имплементацију пројекта „Побољшање добре владавине и развој грађанског друштва у југозападној Србији“, у оквиру ког је изграђена летња бина која ће омогућити обогаћивање културних садржаја за младе. Спровели су га НВО „IKV PAX CHRISTY“ у сарадњи са општинама Прибој и Пријепоље, а финансирао МАТРА програм у износу од 15.000 €.
- Учествојемо у реализацији пројекта „Развој пословног окружења у Новој Вароши, Прибоју и Пријепољу“ (2010), који је одобрен у оквиру 1. Позива Exchange 3 програма, чија је вредност 155.127 €. Пројекат су заједнички поднеле општине Нова Варош, Прибој и Пријепоље, са циљем унапређења рада Канцеларија за локално-економски развој.
- У оквиру пројекта „Развој омладинског предузетништва у Србији“ (2009), који је финансирала Влада Норвешке, пружена је нефинансијска подршка младима кроз обуке у осмишљавању, покретању и реализацији сопственог бизниса, као и писању бизнис плана потребног за конкурисање за Кредите за почетнике у бизнису Фонда за развој Министарства економије и регионалног развоја РС. Са територије општине Прибој 7 полазника је успешно завршило ову обуку изведену по методологији Business Innovation Programs - VIP, којом је подстакнут развој њиховог конкурентског и предузетничког духа, тимског рада и вештина добре комуникације за будућност која их ишчекује.
- Реализовали смо пројекат „Успостављање три локална центра за подршку МСП у Златиборском округу“ (2006-2007), финансиран од стране Европске уније. Вредност Пројекта износила је близу 100.000 €, од чега је износ донације близу 79.000 €. Овим Пројектом отворена су три локална центра за подршку МСПП-у и то у: Косјерићу, Прибоју и Пријепољу. Циљ Пројекта била је подршка и развој сектора малих и средњих предузећа и предузетништва у поменути општинама, пружањем потребних информација, савета и обука које доприносе успешном започињању и вођењу бизниса.

- Као партнери на пројекту запослени у ЛЦ РРА Златибор у Прибоју учествовали су у изради и имплементацији пројеката:

- „Овде смо због грађана“, чији је носилац НВО Жип Прибој, а вредност 10.000\$;

- „Ниси сама - пробуди се, бабин разбој те зове, другарице те уче а ВЦИФ разуме!“, чији је носилац Удружење жена „Мост“, а Пројекат финансиран са близу 270.000\$ на ВЦИФ-овом конкурс у „Активне заједнице“;
 - „Лепша страна планете“, који је одобрен за финансирање на конкурс Министарства животне средине и просторног планирања, у укупном износу од 358.388,00 динара, чији је носилац Еколошки покрет „Лим“;
 - „Стаза здравља“, финансиран од стране PRO 2 програма у износу од 20.000\$, чији је носилац, такође Еколошки покрет „Лим“.
- **Пружали смо консултантско-менторску подршку** општини Прибој у припреми пројеката за конкурисање за различита донаторска средства:
- Запослени у ЛЦ Прибој били су активно ангажовани на припреми и комплетирању документације за реализацију пројекта „**Бизнис инкубатор**“ у Прибоју током 2010. године.
 - Представници Агенције су учествовали у припреми документације потребне за **добиање средстава за санацију клизишта у Прибојској Бањи** на 2 конкурса Министарства за државну управу и локалну самоуправу, на којима су одобрена средства у износу од 4.000.000,00 динара.
 - У оквиру Програма прекограничне сарадње Србија - Босна и Херцеговина, 2009. пружали смо подршку у припреми пројекта „**Еколошки двоглед**“ са којим је општина Прибој конкурисала заједно са општином Рудо из Босне и Херцеговине. Вредност пројекта је близу 286.000 € од чега је износ донације близу 238.000 €. Реализација овог пројекта је у току.
 - Туристичкој организацији Прибој, која је заједно са Општинском развојном агенцијом Рудо конкурисала у оквиру Програма прекограничне сарадње Србија - Босна и Херцеговина, 2009. са пројектом „**Међународни Лимски бијатлон Прибој – Рудо (Сетихово)**“ пружили смо подршку у припреми овог Пројекта. Вредност пројекта је скоро 100.000 € од чега је ЕУ обезбедила донацију чији је износ близу 83.500 €.
- Укључени смо у процес израде **Регионалног плана управљања отпадом** који обухвата четири партнерске општине: Нова Варош, Прибој, Пријеполје и Сјеница, као чланови радне групе за његову израду. Ово је важан пројекат за област Полиња јер директно утиче на решавање проблема везаних за отпад на територији коју обухвата. Запослени у Локалном центру у Прибоју је, истовремено и члан општинске комисије за израду **Локалног плана управљања отпадом** за ову Општину.
- **У оквиру Европске недеље за развој малих и средњих предузећа**, 2009. године, у сарадњи са општином Прибој, Министарством економије и регионалног развоја, Регионалном привредном комором и Националном службом за запошљавање, организовали смо јавни догађај „У бизнис како - сазнајте лако“. Циљ ове манифестације био је да се на једном месту представи локална, регионална и републичка институционална подршка малим и средњим предузећима и предузетништву.
- У сарадњи са општином Прибој и Министарством за НИП 2010. године одржали смо округли сто у просторијама хотела „Лим“ на тему **“Бизнис инкубатори као инструмент подршке развоју малих и средњих предузећа и предузетништва”**. Округли сто је организован приликом посете делегације Министарства за НИП Прибоју поводом одобравања средстава за финансирање пројекта „Оснивање пословног центра у МЗ Забрњица“ на чијој изради су активно учествовали запослени у Локалном центру РРА Златибор у Прибоју.
- **Партнерски радимо на изради Стратегије соцо-економског развоја ЗО 2011-2015**. Представници општине Прибој узимају активно учешће у 2-годишњем процесу израде регионалног стратешког документа Златиборске области, чију координацију води РРА Златибор. Реч је о првом стратешком документу који се бави свеобухватним развојем Златиборске области, а у његовом креирању су учешће узели и представници јавног, приватног и цивилног сектора општине Прибој. Тренутно је у току процес израде Плана развоја Златиборске области, који за циљ има операционализацију саме Стратегије и његовој изради представници општине Прибој активно учествују.
- **Представници општине Прибој учествују у свим активностима које организујемо**. Почев од различитих едукација на територији Области (семинари, обуке, тренинзи...), до најразличитијих догађаја (сајмови, конференције, округли столови...). Представници општине Прибој су активни и незаменљиви учесници ових скупова и у значајној мери помажу и олакшавају напоре, које улажемо у креирање и спровођење политика регионалног развоја на територији Златиборске области.
- **Кроз свој рад пружамо подршку и подстицамо развој МСПП сектора Златиборске области, једног од кључних стубова економског развоја**. Представници општине Прибој узимају активно учешће у програмима које реализујемо, усмереним на подстицање развоја поменутог сектора:

- Од 2007. године организујемо обуке за почетнике у бизнису. Током претходне 2 године 25 потенцијалних предузетника је успешно завршило ову обуку и тако стекло неопходна знања и вештине за започињање и развој бизниса у почетној фази пословања. Циљ ових обука је подизање нивоа предузетничких знања, вештина и предузетничке културе чиме се отвара могућност формирања нових привредних субјеката, подизање конкурентности у МСПП сектору, што води до смањење незапослености кроз самозапошљавање и отварања нових радних места.
- Већ пет година, као чланица републичке мреже Националне агенције за регионални развој, пружамо техничку подршку Фонду за развој РС у спровођењу Програма за кредитирање почетника у бизнису путем „start-up“ кредитне линије на територији Златиборске области. Овај вид финансијске помоћи веома је актуелан код потенцијалних предузетника који започињу сопствени посао. У протекле две године, на територији општине Прибој, предато је 13 захтева, а одобрено 5.
- Од 2008. године имплементирамо Програм подршке развоју конкурентности и иновативности МСПП на територији Златиборске области чији је основни циљ снажнији МСПП сектор који подиже конкурентност привреде и животни стандард у Републици Србији приближава Европској Унији. Током 2010. године у Прибој су привучена новчана средства у вредности од 5.500.000,00 динара, кроз овај Програм.

- **Реализујемо програм Развој приватног сектора у Југозападној Србији (ПСД), који финансира Влада Швајцарске**, чијим је активностима обухваћена и општина Прибој. Општи циљ програма је смањење сиромаштва и унапређење економског положаја свих актера у ланцу вредности МСП-а, стварањем могућности за отварање нових радних места/очување постојећих, системом вишефазних интервенција подршке развоју и расту МСП сектора. Одабрана су три сектора: туризам, прерада воћа и прерада меса и млека, јер сва три имају значајну улогу генератора прихода и запослености у Области.

- **Сектор воћарства:** Спровели смо истраживање стања сектора воћарства у Златиборском округу који је међу 5 општина обухватио и Прибој. Као резултат тог истраживања издата је публикација „Извештај о стању воћарства у Златиборском округу“ која представља анализу проблема заступљених у овом сектору, узрока који су до њих довели, а на основу којих су дефинисане кључне области интервенције чијом реализацијом, се по нашем мишљењу, може унапредити воћарство у циљаним општинама. Резултати истраживања и планиране активности у наредном периоду презентовани, су на првом Саветодавном одбору за сектор воћарства, на коме су присуствовали представници циљаних општина и приватног сектора. На састанку смо добили позитивне критике од учесника у погледу избора сектора, избора воћних врста, предложених области интервенције за унапређење воћарства. Након првог Саветодавног одбора одржан је први радни састанак са темом „Стање и могућности развоја сектора воћарства“ на коме су присуствовали представници произвођача, прерађивача, купаца и представника саветодавних служби на коме су разматрани проблеми са којима се суочава сектор воћарства, предложене области интервенције и могућности за унапређење сектора воћарства. У фебруару ове године уследио је и други радни састанак на тему „Повећање продуктивности и квалитета производње воћа у Златиборском округу“, на ком су договорени наредни кораци у циљу проналажења заједничких праваца и конкретних решења чијом би се реализацијом унапредила конкурентност воћарства и постигло његово боље позиционирање на тржишту.
- **Сектор туризма:** На основу детаљног истраживања тржишта урадили смо „Студију о стању у индустрији туризма у Златиборском округу“ која представља кључне изазове туризма, као и активности које ће, у наредне две и по године, ПСД пројекат имплементирати. Дефинисали смо области интервенције: промоција, рурални туризам, координација и људски ресурси. У оквиру активности увођења функције истраживања и развоја у регионалну и локалне туристичке организације, организовали смо тренинге за представнике туристичких организација са темама: „Увод у маркетинг истраживања и дизајн упитника“ и „Статистичка обрада података“. У партнерству са туристичким организацијама спровели смо анкетање посетилаца штанда регије Западна Србија на 32. Међународном сајму туризма у Београду и 43. Међународном сајму туризма у Новом Саду. Током летње сезоне ангажовали смо агенцију Ipsos Strategic Marketing из Београда за прво свеобухватно истраживање међу туристима у Златиборском округу, чији је извештај, поред тога што садржи богатство информација, база за сва будућа истраживања. Након ових истраживања, организовали смо презентацију резултата којој је присуствовало преко педесет представника туристичких организација, туристичких агенција, хотелијера, домаћинстава која се баве сеоским туризмом, образовних институција, локалних самоуправа, невладиног сектора и медија. Током пленарне дискусије учесници су одабрали туризам базиран на активностима као приоритетни туристички производ за који је у оквиру ПСД програма, у партнерству са кључним заинтересованим странама, започета израда оперативног плана промоције. Након што су туристичке организације урадиле инвентар актуелних активности и пратећих садржаја на територији коју покривају, за сваки производ је урађена анализа која се састоји из: карактеристике

тражње за производом, развојне шансе и облика производа у западној Србији, , потребних елемената производа, географских тржишта и сегмената туриста. Професор Економског факултета из Београда Бојан Зечевић и његов стручни тим су, у сарадњи са учесницима, идентификовали правац за даље развијање оперативног плана туризма базираног на активностима.

Са циљем интегрисане промоције регије Западна Србија, у партнерству са туристичким организацијама, креирали смо брошуру „Водич кроз западну Србију“, намењену страним и домаћим туроператерима и потенцијалним домаћим и страним гостима.

У партнерству са Туристичком организацијом Регије Западна Србија, локалним туристичким организацијама и агенцијама и националном туристичком агенцијом „PanaComp“ из Новог Сада, организовали смо четвородневни Промо викенд за домаће и стране туроператере и новинаре. Шеснаест новинара и туроператера из земље и иностранства су, у пратњи локалних туроператера и представника туристичких организација, посетили јединствене туристичке потенцијале западне Србије и упознали се са производима и животом становника овог краја.

У оквиру ПСД програма, кофинансирани смо пројекат „Унапређење туристичке понуде у руралним подручјима кроз постављање туристичке сигнализације и маркетиншко промотивне активности регије Западна Србија“.

У припреми је Интерактивна презентација туристичких потенцијала и производа туристичке регије Западна Србија. Интерактивна презентација подразумева: представљање свих туристичких потенцијала и производа на интерактивној 3Д мапи, виртуелне презентације понуде и интеграцију додатних мултимедијалних садржаја (видео, фотографије, аудио).

Као подршка сајамској промоцији туристичке регије Западна Србија, организовали смо сајамски наступ на међународном сајму туризма Vakantiebeurs у Утрехту и подржали наступ на сајмовима Holiday Fair у Бриселу и 33. Међународном сајму туризма у Београду, који представљају идеална места за промоцију нових туристичких производа, као и промоцију производа који карактеришу овај крај.

ПСД пројекат реализује активности на унапређењу знања и вештина пружалаца услуга у руралном туризму, које су усмерене на примере добре праксе и интерактивну едукацију. Прва у низу активности је било упознавање активних удружења са примерима добре праксе у Србији. Дефинисан је пословни модел сарадње приватног сектора у руралном туризму - мрежа излета у Златиборском округу.

Подржали смо израду првог рецептивног каталога регионалног карактера „Посетите западну Србију“, коју је креирала туристичка агенција „Amigo travel“ из Ужица. Прибој и река Лим су незаобилазна дестинација за активни одмор намењен свим генерацијама.